

TELYČIŲ IR BULIUKŲ, PASKUTINIUSIUS KETURIS MĖNESIUS PRIEŠ SKERDIMĄ ŠERTŲ SKIRTINGAIS RACIONAIS, PENĖJIMO REZULTATAI, SKERDENOS VERTĖ IR MĖSOS KOKYBĖ

Katarzyna Śmiecińska¹, Stanisław Wajda¹, Paulius Matusevičius², Birutė Staniškienė²

¹*Plataus vartojimo gyvulinės kilmės žaliavų katedra, Olštyno Varmijos-Mozūrijos universitetas, M. Oczapowskiego g. 5, PL-10-719 Olsztynas, Lenkija*

²*Lietuvos veterinarijos akademija, Tilžės g. 18, LT-47181 Kaunas; el. paštas: paulius@lva.lt*

Santrauka. Bandymo tikslas buvo nustatyti skirtingų šėrimo tipų, taikytų paskutiniuosius keturis mėnesius prieš skerdimą, poveikį telyčių ir buliukų penėjimo rodikliams bei skerdenos kokybei. Bandymai atlikti su 53 skirtingų genotipų telyčiomis (su juodmargėmis ir hibridinėmis, gautomis gamybiniu būdu sukryžminus juodmarges karves su limuzinų veislės buliais) ir su 80 penimų mišrūnų buliais (juodmargės karvės x limuzinai, šarolė ir simentalai).

Visos telyčios ir visi buliukai buvo šeriami tuo pačiu racionu, t. y. šienainiu *ad libitum* ir 2 kg koncentruotų pašarų, kurių sudėtyje – 72 proc. maltų miežių, 25 proc. kviečių sėlenų ir 3 proc. premiksų, tenkančių vidutiniškai 300 kg telyčių ir 345 kg buliukų gyvojo svorio. Po to šie galvijai buvo priskirti dviem šėrimo grupėms. Kontrolinė grupė (25 telyčios ir 40 buliukai) buvo šerta šiuo nustatytu racionu, o eksperimentinės grupės galvijai (28 telyčios ir 40 jaučių) šerti nustatytu racionu, papildytu 0,4 kg koncentruotų pašarų.

Diferencijuotas šėrimas paskutiniuosius keturis mėnesius prieš skerdziant skirtas paruošti galvijus tolesniam apdorojimui, padidino telyčių ir bulių paros priesvorį 56 g ir 128 g. Tačiau raciono papildymas koncentratais neturėjo žymesnio poveikio skerdenos raumeningumui, svorio nuostoliams priešskerdiminio apdorojimo metu bei kulinarinio išpjaustymo procentui telyčių ir buliukų skerdenose. Raciono papildymas taip pat nedarė įtakos vidutiniams telyčių mėsos cheminės sudėties rodikliams bei fizinėms-cheminėms savybėms. Tik statistinė analizė patvirtino, kad, telyčių, šeriamų koncentruotais pašarais, mėsa būna minkštesnė. Eksperimentinės grupės buliukų mėsoje buvo mažiau sausųjų medžiagų ir riebalų, o jos spalva buvo šviesesnė nei kontrolinės grupės buliukų.

Raktažodžiai: telyčios, buliukai, penėjimas, skerdenos vertė, mėsos kokybė, skerdenos raumeningumo procentas.